

10^{de} JAARGANG, NR. 172
13 FEBRUARI 2012

IN DIT NUMMER:

1 NIEUWSBERICHTEN

5 BOEKBESPREKING

6 PLATENRECENSIES

Gijs Hendriks, Jimmy Owens,
 Reinier Baas, Thomas Baggerman,
 King Kooper, Bguti Orchestra,
 Kapok, Michiel Stekelenburg,
 Hank Jones, Natalio Sued e.a.

17 CONCERTVERSLAGEN

JazzPlaysEurope Labs, Barnicle Bill,
 Biondini/Van Grinten.

EN VERDER:

21 Op onderzoek (Loes Rusch)

JAZZFLITS 173

staat 27 februari op

<http://www.jazzflits.nl>

NIEUWSSELECTIE

**WEER JAZZFESTIVAL IN
 HAAGS 'CONGRESGEBOUW'**

Het Haagse World Forum (voormalige Congresgebouw) gaat weer onderdak bieden aan een jazzfestival. 'Jazzin' The Hague' is een initiatief en moet de opvolger worden van het failliete The Hague Jazz. De eerste editie is op 1 en 2 juni van dit jaar.

Initiatiefnemer van het festival is pianist Peter Beets: "Mijn geboortestad Den Haag heeft een rijke jazztraditie, die teruggaat tot ver in de vorige eeuw. Dat kunnen we niet zomaar uit onze handen laten glippen. Het faillissement van The Hague Jazz mag niet het faillissement van jazz in Den Haag betekenen", vindt Beets.

Het World Forum is een van de partners van het nieuwe festival. Algemeen directeur Michiel Middendorp is blij dat de jazz weer 'thuis is': "Het gebouw ademt nog steeds dezelfde intieme gemoedelijke sfeer van de echte liefhebbers. We zijn trots dat we weer gastheer kunnen zijn". De organisatie wil samenwerken met Haagse partners, zoals het Haagse jazz- en cultuurpodium Stichting Prospero en het Koninklijk Conservatorium.

Het festivalprogramma wordt gemaakt door onder anderen Peter Beets en Michel Peek. Er komen internationale 'jazzgrootheden', maar ook veel Nederlandse top jazzgroepen en jong talent komen op het affiche te staan. Eén naam is al bekend. Die van saxofonist Hans Dulfer: "Wat het precies gaat worden weet ik nu nog niet maar dat het een onvergetelijk feestje gaat worden staat vast!"

●
ia77
JazzFlits

JAZZFLITS IS EEN ONAFHANKELIJK JAZZMAGAZINE

CONCERT

**JAZZ & IMPRO NIJMEGEN VERDIENT PRIJS
 'PODIUM DESERVING WIDER RECOGNITION'**



Een bekend fenomeen in de jazz is het nomineren van een 'talent deserving wider recognition'. Als zo'n prijs ook zou bestaan voor podia maakt theater de Lindenberg in Nijmegen een goede kans. Jazz & Impro Nijmegen (JIN) programmeert in dit theater twee tot drie keer per maand een jazzconcert. Daarbij wordt 'middle of the road' vermeden en gezocht naar de grenzen van wat in Nijmegen nog net kan. Het resultaat is een verrassend en uitdagend programma met speciale aandacht voor talent dat rond Nijmegen en Arnhem ruimschoots voorhanden is. Dat het programma alle ruimte geeft voor toegankelijke muziek werd op 2 februari aangetoond met een concert van drummer Lucas van Merwijk, die met zijn Music Machine een aanstekelijk brouwsel van jazz, afro-latin ritmen en Afrikaanse pop maakt. Speciale gast was de Ivoriaanse zangeres en bassiste Manou Gallo (foto), die in haar basspel goed liet horen dat ze ooit als percussioniste was begonnen. Houd dit podium in de gaten via de website www.jinjazz.nl.

Tekst en foto: Tom Beetz

Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.

NIEUWS



Sigggi Loch. (Foto: Barbara Eismann)

Jazzahead!-Škoda-Award 2012 voor Sigggi Loch

Sigggi Loch (70), eigenaar van het Duitse label ACT, krijgt de jazzahead! Škoda Award 2012. "In the 20 years that his 'baby' can celebrate this year, Loch has given important impulses to jazz in truly challenging times", aldus de jury. Loch ontvangt de prijs – 15.000 euro - op 12 april in Bremen, tijdens de beurs Jazzahead!

Ingrid Laubrock nieuwe Improviser in Residence van Moers

Saxofoniste Ingrid Laubrock is in 2012 de Improviser in Residence van de Duitse stad Moers. Ze volgt in die hoedanigheid bassist Achim Tang op. Laubrock zal zich op verschillende manieren in Moers manifesteren. Op de website van het Netwerk Improvisierte Musik Moers is dat op de voet te volgen.

New Yorks huis John Coltrane op monumentenlijst

Het huis waarin saxofonist John Coltrane zijn 'A Love Supreme' schreef heeft de status van monument gekregen. Het is gelegen op New Yorks Long Island. Het huis, waarin Coltrane ook de laatste jaren van zijn leven doorbracht, is opgenomen op de lijst van zeer bedreigde panden van de National Trust for Historic Preservations. Saxofonist Ravi Coltrane groeide in het huis op.

Meer Jazz Prijs voor Lils Mackintosh

Lils Mackintosh krijgt de Meer Jazz Prijs 2012. De prijs wordt 3 juni uitgereikt, tijdens een speciaal concert in Schouwborg De Meerse, Hoofddorp. Eerder ontvingen onder anderen drummer John Engels, pianist Louis van Dijk, mond-harmonicaspeler Jean 'Toots' Thielemans en de vocalisten Rita Reys, Edwin Rutten, Greetje Kauffeld en Denise Jannah de prijs. De jaarlijkse prijs is een oeu-vreprijs.

PERSONALIA

COMPONIST-ARRANGEUR CLARE FISCHER DOOD

Componist-arrangeur-pianist Clare Fischer is 26 januari op 83-jarige leeftijd in Burbank overleden. Hij overleed aan de gevolgen van een hartaanval twee weken eerder.

De Nederlandse pianist Cor Bakker studeerde 25 jaar geleden een tijdje bij Fischer in Los Angeles. Sindsdien is hij een warm pleitbezorger voor zijn muziek. Wij vroegen hem om een reactie op het overlijden van zijn idool: "Voor mij geldt hij binnen de jazz-, latin- en popscene van de laatste vijftig jaar als een van de allergrootste componisten-arrangeurs van onze tijd", aldus Bakker. "Al vanaf het eerste moment dat ik kennismakte met de muziek van Clare Fischer (ik was toen 18 jaar oud) werd ik hierdoor ongelooflijk gegrepen. Zijn ideale mix tussen emotie en intellect heeft mij sindsdien nooit meer losgelaten. Sterker nog, die mix bepaalt tot op heden nog elke dag mijn muzikale denken en doen. Gelukkig heeft hij een prachtige muzikale erfenis achtergelaten."

Die muzikale erfenis omschreef Clare Fischer in 1987 in dagblad The Times zelf als een fusie van verschillende stijlen: "I'm not just jazz, Latin or classical. I really am a fusion of all of those, not today's fusion, but my fusion", aldus Fischer, die zijn loopbaan in de jaren vijftig in de jazz begon. Hij speelde zichzelf in de kijker met de arrangementen voor het album 'A Portrait of Duke Ellington' (1960) van trompettist Dizzy Gillespie. Zijn eerste eigen album, 'First Time Out', verscheen in 1962 bij Pacific Jazz. In totaal maakte hij er zo'n vijftig onder eigen naam. Fischer had tal van eigen groepen, waaronder de latin-formatie Salsa Picante.

Daarnaast werkte hij met musici van diverse pluimage. Onder anderen saxofonist Bud Shank, gitarist Joe Pass, pianist George Shearing, zangeres Natalie Cole, maar ook de sterren Paul McCartney, Michael Jackson, Carlos Santana en Prince maakten van zijn diensten gebruik. In 1981 ontving Clare Fischer een Grammy Award voor zijn 'Clare Fischer and Salsa Picante Present 2+2' en in 1986 voor 'Freefall'.

PLATEN

NIEUW ALBUM VAN ZWEEDSE EST OP KOMST

Eind maart verschijnt op het ACT-label een nieuw album van EST, het trio van wijlen pianist Esbjörn Svensson. Op de plaat staat materiaal dat werd opgenomen tijdens de sessie voor het album 'Leucocyte', het tot nu toe laatste album van de Zweedse band.

Het nieuwe album heet '301'. Het is de naam van de Australische studio waar vlak voor Svenssons dood 'Leucocyte' werd opgenomen. Tijdens de sessie voor dat album werd zo'n negen uur muziek vastgelegd. Het was indertijd de bedoeling om daarmee een dubbelalbum, dan wel twee aparte cd's te vullen. De dood van Svensson, in juni 2008 als gevolg van een duikongeval, zette een streep door de rekening. De overgebleven EST-leden, bassist Dan Berglund en drummer Magnus Östrom, bevestigden in november 2011 het restmateriaal nog eens en namen het besluit dit samen met technicus Åke Linton (hij is op de plaat ook op toetsen te horen) te bewerken. '301' is de dertiende plaat van de Zweden.

NIEUWS



Wouter Kiers. (Persfoto)

Leidse Harry zet punt achter Leidse 'battles'

Na tien jaar en vijftig 'battles' is het mooi geweest, vindt Leidse Harry. Een financiële kwestie, zegt hij. Met de saxofonisten van het eerste uur Wouter Kiers, Boris van der Lek en Rinus Groeneveld, werd op 29 januari in de Leidse Waag een punt achter de reeks gezet. De concerten vonden in de loop van de jaren op verschillende locaties in de stad plaats. "Ik dank het publiek en de muzikanten voor alle steun die ik mocht ontvangen. Het was onvergetelijk", aldus Harry, die tevens aankondigde in Voorhout te zullen terugkeren.

Hendriks en Baird bundelen hun krachten weer

Saxofonist Gijs Hendriks en drummer Michael Baird gaan voor het eerst sinds 1983 weer samen op tournee. In het Gijs Hendriks/Michael Baird Reunion Quartet worden ze terzijde gestaan door Maarten van der Grinten op gitaar en Frans van der Hoeven op bas. Het eerste concert wordt in mei in Utrecht gegeven.

Han Bennink-expositie in museum Heerenveen

Drummer Han Bennink is ook beeldend kunstenaar. Museum Belvédère in Heerenveen wijdt van 24 februari tot 6 mei 2012 een expositie aan zijn werk. De opening, met onder meer een optreden van het ICP, is op 25 februari.

PODIA

ZESDE JAZZDAG OP 22 JUNI IN ROTTERDAM; INSCHRIJVING SHOWCASES GEOPEND

De zesde editie van de Jazzdag vindt op 22 juni in Rotterdam plaats. Tot en met 13 maart kunnen jazzformaties zich aanmelden voor de 'showcases' (korte concerten waarin de musici zich kunnen presenteren).

De Jazzdag is het jaarlijkse netwerkevenement van de Nederlandse jazzsector. Tijdens de dag zijn nationale en internationale programmeurs van clubs, podia, en festivals aanwezig, evenals vertegenwoordigers van de platenindustrie, boekingskantoren, managers, conservatoria, belangenorganisaties, journalisten, fotografen, media en collega-musici. Het showcase-programma wordt samengesteld door een commissie van (inter)nationale programmeurs.

PRIJZEN

VPRO/BOY EDGAR PRIJS VOOR YURI HONING

De VPRO/Boy Edgar Prijs 2012 is toegekend aan saxofonist, componist en bandleider Yuri Honing. De prijs, de belangrijkste in Nederland op het gebied van jazz en geïmproviseerde muziek, bestaat uit een plastiek van Jan Wolkers en een geldbedrag van 12.500 euro.

De jury bestond dit jaar uit Aad van Nieuwkerk (programmamaker VPRO), Hans Zuiderbaan (voorzitter Stichting Porgy & Bess), Friederike Darius (artistiek manager Jazz Academy Co-darts), Paul Evers (hoofdredacteur Jazzism) en Annelies van Esveld (hoofd productie Bimhuis). "Yuri Honing getuigt van grote muzikaliteit, vakmanschap en ambachtelijkheid en is op een creatieve, inventieve manier grensverleggend en grensoverschrijdend met zijn vak bezig", aldus de jury. "Yuri is een verklaard tegenstander van het in hokjes plaatsen van muziek. Hij heeft zich niet vastgelegd op één specifieke stijl of stroming (...). Hij zoekt de samenwerking met musici uit de Arabische muziek, pop, klassiek en dance. De jazz blijft in zijn werk echter altijd het referentiepunt."

De VPRO/Boy Edgar Prijs 2012 wordt woensdag 16 mei 2012 uitgereikt tijdens een feestelijk programma in het Bimhuis te Amsterdam. VPRO radio zendt de prijsuitreiking (van 20:00 t/m 24:00 uur) live uit op Radio 6 én als videocast op het internet: vprojazzlive.radio6.nl.

LEIDSE JAZZ AWARD VOOR SOSO LAKATOS

Saxofonist Soso Sandor Lakatos heeft 29 januari in Muziekhuis Q-Bus te Leiden de Leiden Jazz Award 2012 gewonnen. Hij kreeg een bokaal en 1.000 euro. Lakatos was de beste van zes finalisten, allen studierend aan Nederlandse conservatoria.

"Boeiend vanaf het begin tot het einde! Soso heeft een geweldig mooi en helder geluid op de altsaxofoon en beschikt over een uitstekende techniek", aldus de jury. Die werd gevormd door Wouter Turkenburg, Eric van 't Groenewout, Anne de Jong, Anja Nielsen, Ken Vos en Tuffie Vos. Behalve de winnaar waren Esther van Hees (zang), Thomas Maasz (piano), Eran Har Even (gitaar), Justin Min (piano) en Philip Czarniecki (gitaar) via een aantal voorronden (medio januari gehouden) tot de finale doorgedrongen. Maasz kreeg de Grolsch/Persprijs 2012.

NIEUWS



Dianne Reeves. (Persfoto)

Festival Jazz Maastricht Masters terug naar een dag

Het festival Jazz Maastricht Masters duurt voortaan nog maar een in plaats van twee dagen. De tiende editie vindt op 23 maart in Theater aan het Vrijthof plaats. Op vijf podia zal die avond jazz te beluisteren zijn. Trekker dit jaar is zangeres Dianne Reeves. Ook zal de Italiaanse pianist Enrico Pieranunzi van de partij zijn. Verder is er veel jong talent te horen, zoals Leppinski 2, finalist Jazz Hoeilaart Competition 2011 en gitarist Justin van Uum, winnaar Eujazz Young Talent Award.

Soundtrack 'The Artist' krijgt Golden Globe

De soundtrack van de film 'The Artist' is 15 januari met een Golden Globe bekroond. De muziek werd opgenomen in Brussel door het Brussels Philharmonic, het Brussels Jazz Orchestra en pianist Jef Neve. De soundtrack werd gecomponeerd door Ludovic Bourque. De Golden Globe is na de Oscars de meest prestigieuze filmprijs van de VS. De soundtrack is inmiddels ook voor deze filmprijs genomineerd. De Oscaruitreiking is op 26 februari in Hollywood.

Amina Figarova maakt nieuwe cd

Het Amina Figarova Sextet duikt eind februari de studio in om een nieuwe cd op te nemen. Op plaat komt nieuw werk van leider-pianiste Figarova te staan. Ter voorbereiding geeft de formatie vier concerten in de regio New York. De cd verschijnt waarschijnlijk in mei.

PRIJZEN VERVOLG

DRIE WINNAARS COMPOSITIEWEDSTRIJD DUTCH SWING COLLEGE BAND BEKEND

Joep Peeters, Ernst van de Kerkhof en Bam Commijs hebben de compositiewedstrijd van de Dutch Swing College Band gewonnen. Ze krijgen 1 april hun prijs in Rotterdam uitgereikt.

Bij die gelegenheid speelt de Dutch Swing College Band de winnende stukken voor het eerst in het openbaar. De prijswinnende composities worden in maart opgenomen voor de komende cd van de band. Iedere winnaar ontvangt verder nog een bedrag van 500 euro.

Alle ingezonden stukken werden beoordeeld door orkestleider Bob Kaper, trombonist George Katee en producer Tjeerd van Zanen. Zij lieten meewegen 'hoe een componist uit de begintijd van de jazz gecomponeerd zou hebben, wanneer hij nu een compositie uit de begintijd van de jazz gemaakt zou hebben'. De compositiewedstrijd werd mede georganiseerd door de NTB en Buma-Stemra. In totaal kwamen 27 inzendingen binnen.

OVERIG

WERELDBEROEMDE ARCHITECT MAAKT ONTWERP NIEUWBOUW THE JAZZ BAKERY (LA)

De wereldberoemde architect Frank Gehry zal een ontwerp maken voor de nieuwbouw van muziekpodium The Jazz Bakery in Los Angeles. Hij zal dit kosteloos doen.

Gehry verwierf onder meer faam met zijn ontwerp van het Guggenheim Museum in Bilbao en de Disney Concert Hall in Los Angeles. Zijn aanbod is een eerbetoon aan zijn in 2008 overleden vriend Sydney Pollack, die een groot jazzliefhebber was. Het stadsbestuur moet nog toestemming geven voor de bouw op de beoogde plek. Is die er, dan moet ruim tien miljoen dollar worden vergaard. Eenvijfde van dat bedrag is al binnen. Het pand krijgt twee verdiepingen. In de bovenste komt een concertzaal met 250 plaatsen. Op de begane grond moet een theater komen.

The Jazz Bakery is sinds 2009 dakloos. Toen moest het podium het Helms Bakery-complex verlaten. Sindsdien worden concerten op verschillende locaties georganiseerd. Om de exploitatie van het nieuwe gebouw rond te krijgen zullen 250 concerten per jaar worden geprogrammeerd met een gemiddelde toegangsprijs van 35 dollar. Verder zal dan nog 250.000 dollar aan giften binnengehaald moeten worden.

OVERLEDEN

Etta James, 20 januari 2012 (73)

Rhythm-and-blues-zangeres. Overleden in Riverside CA.

John Levy, 20 januari 2012 (99)

Bassist. Overleden in Altadena CA.

Johnny Otis, 17 januari 2012 (90)

Drummer, vibrafonist, bandleider, deejay, producer, vooral op het gebied van rhythm-and-blues.

Zbigniew Wegehaupt, 13 januari 2012 (57)

Pools bassist. Overleden in Warschau.



Volg het jazznieuws op de voet.

<http://www.twitter.com/jazzflits>

JAZZ OP PAPIER

MANCHESTER MARATHON

Bill Birch.

Keeper of the flame : modern jazz in Manchester 1946-1972

Todmorden (UK) : eigen uitgave, 2010.
328 pag. : ill. ; 29x22 cm.
ISBN 978-0-9566670-0-7 geb.
Prijs 35 euro.



Wat roept de naam Manchester het eerst op? Bij de een zal het een voetbalclub zijn (United), bij de ander de oude naam van een krant (The Guardian) en nog iemand zal – met de klemtoon op de tweede lettergreep – denken aan een manchester broek. Maar weinigen zullen deze, op twee na grootste stad van Engeland met jazz associëren. Voor Bill Birch, samensteller van een boek daarover is de stad er een van 'eersten'. Zo werd er in 1653 de eerste – gratis – openbare bibliotheek van Engeland gevestigd en reed hier in 1830 de eerste Britse passagierstrein naar Liverpool. Waarna Birch de bewering van entrepreneur Tony Stuart aanhaalt dat hij als eerste het Britse publiek liet kennismaken met de nieuwe muziek uit de States, bebop. Stuart maakte handig gebruik van de nabije aanwezigheid van Englands grootste Amerikaanse luchtmachtbasis. In 1945 waren daar twintigduizend GI's gestationeerd en die wisten wel hoe ze aan de nieuwste Amerikaanse grammofonplaten moesten komen. Daar kwam bij dat vanuit Londen enkele jonge musici zich beroepshalve hadden laten inschepen op de Queen Mary, teneinde uit de eerste hand te vernemen wat er op muziekgebied in New York gaande was. En zo kon Tony Stuart voor zijn zaken al vroeg Engelse bands engageren die tegemoetkwamen aan de wensen van de daar geleverde Amerikanen. Een van die bands was het sextet van accordeonist Tito Burns, die in de jaren 1947/48 quasi-bop speelde à la Charlie Ventura met Ronnie Scott en Johnny Dankworth in de gelederen.

De lezer zou verwachten dat hij hierna een beeld krijgt voorgeschied van de industriestad als kweekvijver van jonge musici, van het uitgaanspubliek, de platenwinkels enzovoort. Niets daarvan. Er is één hoofdstuk, nummertje zes, waarin de eigenaar van een instrumentenwinkel enkele tientallen musici kort de revue laat passeren. Van hen heeft overigens maar een handjevol het tot wijdere bekendheid gebracht, zoals trompettist Bert Courtley en trombonist Ken Wray.

Bill Birch heeft jaar na jaar nauwkeurig bijgehouden wie in welke lokaliteiten speelde en in welke bezetting, maar daar is het bij gebleven. En dan komt het hele assortiment aan Britse musici langs, alsmede de Amerikanen die de stad aandeden, aaneengelegen in een eindeloze marathon, waaraan hoogstens enkele onnozele feiten worden toegevoegd, bijvoorbeeld of belangstellenden bij de voorverkoop in de rij stonden en of er na afloop van een concert lang geapplaudisseerd werd. Het valt overigens op dat John Coltrane in november 1962 wel het Verenigd Koninkrijk aandede (zijn enige bezoek), maar Manchester liet liggen; hetzelfde geldt voor Charles Mingus in november 1970. Dat we sommige Amerikaanse bezoekers aanvankelijk niet tegenkomen heeft te maken met de strenge regels van een uitwisselingsverdrag inzake buitenlandse bands.

In de inleiding noemt de schrijver zestien beboppioniers, mét de geboortedatum. Bij negen ervan zit hij fout. Dat voorspelt niet veel goeds. Het valt mee. Wel fronste ik even mijn voorhoofd bij het lijstje gasten in 1950; daaronder het 'Jonny Meers Sextet (from Holland)'.

Het boek ontleent zijn waarde aan het overvloedig illustratiemateriaal. Het omvat meer dan tweederde van het aantal pagina's. Ongeveer twintig procent daarvan wordt in beslag genomen door reproducties van toegangskaartjes en strooibiljetten. De rest bestaat uit goed afgedrukte, historische, deels bekende foto's, voorzien van verzorgde onderschriften met identificatie en datum. Het zijn deze beelden die, tezamen met het stevige uiterlijk en de papierkwaliteit, het boek een bijzondere status geven. De titel, naar een nummer uit het repertoire van Woody Herman, kon ik in dit verband niet plaatsen. **Jan J. Mulder**

CD-RECENSIES

THOMAS BAGGERMAN TRIO

Le Weekend

Moncq Records

(www.thomasbaggermantrio.com)



Bezetting:

Thomas Baggerman (g),
Max Baggerman (g),
Machiel Willemsen (b).

Gastsolisten:

Ed Boeke (p),
Jelle van Tongeren (v).

BART QUARTIER/ BART VAN CAENEGEM

Profiles

W.E.R.F.



Bezetting:

Bart Quartier (vib),
Bart van Caenegem (p).

Met de Rosenbergs en hun familieleden als onbetwiste marktleiders zou je zeggen: Nederland heeft geen behoefte aan meer gipsyjazz trio's. Daar denkt sologitarist Thomas Baggerman (1988) anders over. Sinds 2009 toert hij met broer Max (1990) op slaggitaar en contrabassist Machiel Willemsen (1970) door stad en land met de onversneden erfenis van Django Reinhardt in de rugzak.

Blijmoedig laten de mannen zich inhuren voor trouwerijen en personeelsavondjes, maar het streven is dat circuit te ontstijgen en een goede stap in de richting van het theaterwerk is de debuut-cd 'Le Weekend', genoemd naar een eigen compositie van de leider. Natuurlijk heeft hij aandachtig geluisterd naar voorbeeld Stochelo Rosenberg en diens held Reinhardt, maar dat is vooral verstandig.

'Le Weekend swingt als een klassieker in dit genre.'

'Le Weekend' swingt als een klassieker in dit genre. Maar de zigeunerjazz opnieuw uitvinden, dat durven zelfs de Rosenbergs niet. Die kleuren netjes binnen de lijnen en dat doet Thomas Baggerman ook. Veel verder dan uitstapjes naar latin en bossa's komt het Baggerman Trio niet. En gelukkig maar. Waarom de traditie geweld aandoen als je er plezier in scheidt de onsterfelijke melodieën opnieuw te vertolken?

Baggerman wordt op de plaat bijgestaan door toetsenist Ed Boeke en hotviolist Jelle van Tongeren. De klank van de elektrische piano past wonderwel bij die van de akoestische gitaren en de viool. Ook gedrieën weten Baggerman en consorten de beproefde sound prima te treffen. Ze doen dat in dertien geesteskinderen van groten als Reinhardt, Montgomery, Lafertin, Porter, Lagrène en Webster.

Hans Invernizzi

Bekijk hier een video over de cd: <http://bit.ly/wSMRi4>

De namen van aan de weg timmerende Belgische musici beginnen ook in Nederland zo langzamerhand door te dringen. Dat dit met vibrafonist Bart Quartier en pianist Bart van Caenegem nog niet is gebeurd, is niet zo vreemd, want ook bij onze zuiderburen staan ze bekend als 'musicians' musicians'. Op de duo-cd, 'Profiles', klinken ze inderdaad niet als hemelbestormers, maar wel als zeer muzikale instrumentalisten. Uitgangspunt voor het album zijn de 'Children's Songs' van Chick Corea. De 24 stukjes (alle van de hand van Quartier) op de plaat vormen een reis door even zoveel verschillende toonaarden. Het muzikale materiaal lijkt daarbij op het eerste gehoor eenvoudig te zijn, want van drukdoenerij moeten de Barten niks hebben. Maar wie goed luistert, hoort dat de stukken wel degelijk slim in elkaar zitten – en de uitvoering en de improvisaties geven de composities diepgang mee. Alle stukken krijgen een bijvoeglijk naamwoord als titel mee, naar de gemoedstoestand die ze uitdrukken of opwekken – een beetje zoals dat op muzak-platen uit de jaren zestig en zeventig te doen gebruikelijk was. Zo krijgen we het melancholieke 'Sad' voorgeschoteld, het jazzy 'Cool' of het vrolijke, Nino Rota-achtige 'Hip'. Quartier en Van Caenegem putten daarbij muzikaal uit allerlei bronnen, van jazz via klassiek tot volksmuziek.

Herman te Loo

Maak hier kennis met Bart Quartier: <http://bit.ly/wiDPKw>

VERVOLG CD-RECENSIES

CHRISTOPH ERB

Erb Alone

Veto Records

(www.veto-records.ch)



Bezetting:

Christoph Erb (ts, bkl).

'Erb Alone' is een van de resultaten van een vier maanden lang durend verblijf van de Zwitserse rietblazer Christoph Erb in Chicago, vorig jaar. Naast allerlei samenwerkingsprojecten (met onder meer toetsenspeler Jim Baker en slagwerker Michael Zerang, zoals eind vorig jaar al besproken in JazzFlits) nam hij ook een soloplaat op. Dat is natuurlijk een hachelijke onderneming, want de vergelijkingen liggen op de loer: Anthony Braxton, Evan Parker, Luc Houtkamp, John Butcher, en Erbs landgenoot Urs Leimgruber zijn maar een paar van de namen die hem voorgingen in het format. In de muziekopvatting die Erb erop na houdt, zijn dit ook de namen die blijven hangen. De Zwitser zoekt het niet in mooie liedjes, alhoewel 'Gooley Louie' wel een aardig eind in die richting komt. Hij maakt veelvuldiger gebruik van geavanceerde technieken om zijn tenorsaxofoon en basklarinet te laten klinken. Dubbeltonen, kleppengekletter, fluttertongue, er komt van alles langs. Wat hem vooral onderscheidt van zijn voorgangers, is het gebruik van overdubs. Niet om een heel orkest te laten klinken, maar om extra klanken te kunnen maken. Het is immers best eenzaam, zo in je eentje. In die eenzaamheid weet Erb overigens goed na te denken, want alle tien stukken die in het krappe halve uurtje langskomen, zijn goed opgebouwd en blijven daarom boeien.

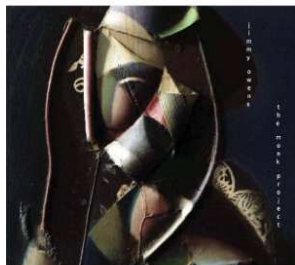
Herman te Loo

Bekijk Christoph Erb als lid van LILA: <http://bit.ly/wrSvqc>.

JIMMY OWENS

The Monk Project

IPO



Bezetting:

Jimmy Owens (tp, flh),
Wycliffe Gordon (tb),
Marcus Strickland (ts),
Howard Johnson (tuba, bs)
Kenny Barron (p),
Kenny Davis (b),
Winard Harper (d).

"Everyone is influenced by everybody, but you bring it down home the way you feel it." Zo sprak ooit pianist Thelonious Monk. Een uitspraak die ook zeker op Jimmy Owens betrekking heeft. Hij is een trompettist die al met veel grootheden heeft gespeeld. Met deze 'The Monk Project' betoont Owens eer aan de muziek van een van zijn grootste helden. Met een lijst van puike musici als begeleiders, baant hij zich een weg door de nalatenschap van Monk. Niet via de geijkte paden, zoals hij het zelf zegt, maar 'op zoek naar het geluid van nu'. Dat is in sommige nummers goed te merken. De 'precisie' van vroeger is dan ingeruild voor het 'lakse' ritme van nu. Het snelle 'Let's Cool One', normaal in 4/4, spelen Owens en consorten in een relaxed ¾-tje. Jimmy Owens heeft een heerlijk geluid, dat soms bij een solo klinkt als de trompet van Kenny Dorham. Luister daarvoor eens naar 'Pannonica'. Het lijkt wel alsof Owens zelf de liefde voelt die Monk voor Pannonica de Koenigswarter koesterde. De vrouw die hem onder haar hoede nam en aan wie het nummer is opgedragen.

'The Monk Project' is een lekkere cd met goede musici en nummers die bijna iedere jazzliefhebber kent.'

Is dit album te vergelijken met de platen van de meester zelf? Nee, natuurlijk niet. Zoals Monk zelf zijn nummers speelde is en blijft briljant. 'The Monk Project' is gewoon een lekkere plaat met goede musici en nummers die bijna iedere jazzliefhebber kent. Zet de open haard aan, speel een potje kaarten met vrienden en zet dit plaatje op, zou ik zeggen. Maar let op, doe 'The Monk Project' niet af als achtergrondmuziek. Voor je het weet heeft Owens je in zijn ban. En dat is nou juist de kracht van deze cd.

Davey Schreurs

Jimmy Owens vertelt over de cd: <http://bit.ly/xauYif>.

GREETJE KAUFFELD

Heaven's Open

Sonorama



Bezetting:

Greetje Kauffeld (voc),
 Addy Flor and his Orchestra (1973) (1, 11),
 Metropole Orkest olv Dolf van der Linden
 (1975) (2, 5, 8, 9, 10),
 Bert Paige and his Orchestra (1969) (3),
 Het Metropole Orkest olv
 Rogier van Otterloo (1986) (4, 7),
 Rick Kiefer Orchestra olv Rob Pronk
 of Jerry van Rooyen (1973) (6).

SILHOUETTE

Silhouette

Stunt Records



Bezetting:

Christina van Bülow (as),
 Fredrik Lundin (bs),
 Jacob Fischer (g),
 Daniel Franck (b),
 Jeppe Gram (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

De hemel is weer een stukje verder open gegaan voor liefhebbers van zangeres Greetje Kauffeld met het Metropole Orkest. Vijf van de elf stukken op 'Heaven's Open' zijn namelijk niet eerder op plaat of cd verschenen. Ze maakte ze in 1975 met het Metropole onder leiding van Dolf van der Linden.

Voor 'Heaven's Open' heeft het label Sonorama opnieuw een aantal stukken opgeduikeld van Greetje Kauffeld met groot orkest. Het lijkt op een eerste gezicht misschien een allegaartje te zijn geworden met vier/vijf verschillende grote orkesten achter haar zang, maar bij nadere beluistering valt dat alleszins mee. Het leeuwendeel van de cd bestaat namelijk uit arrangementen van Rob Pronk en Jerry van Rooyen voor het Metropole Orkest. In mijn oren klinken deze opnamen wel erg 'romantisch'. Het is 'very late night music'. Naar mijn smaak te traag en te mooi gemaakt, met te veel violen. En hier en daar net even te veel nadruk op de zang. Wie daar overheen kan stappen, zal echter veel plezier aan deze cd beleven. De opname van 'Dear Death', met het orkest van Bert Paige is nog het meest 'normaal' gedaan. Kauffeld zingt het misschien wel het meest routineus van alle nummers en daardoor, paradoxaal genoeg, nog het meest overtuigend. Jazzmatig is deze cd gevuld met tweede keus, ondanks een mooie kreet van saxofonist Piet Noordijk. Overigens is het verbazingwekkend hoezeer de arrangementen van Rob Pronk en Jerry van Rooyen uit 1975, en die van Rogier van Otterloo uit 1986, met elkaar in de pas lopen.

Hessel Fluitman

Greetje Kauffeld en Metropole Orkest: <http://bit.ly/zqXPze>.

De Zweedse bariton- en altsaxofonist-componist Lars Gullin (1928-1976) heeft in Scandinavië nog steeds een grote naam. Hier in Nederland is hij vooral bekend door de opnamen die zangeres Rita Reys in 1953 met hem maakte en hun optredens hier in 1954.

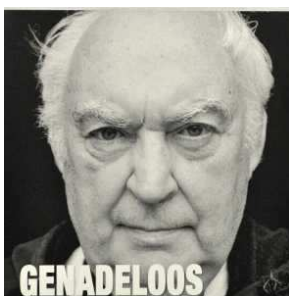
Silhouette is in 2008 door baritonsaxofonist Fredrik Lundin en altsaxofoniste Christina van Bülow opgericht om de muziek van Lars Gullin te spelen. In het boekje bij de cd onthullen ze hoe dat ging. Lundin speelde voor zichzelf de compositie Silhouette door en Christina van Bülow voegde zich spontaan bij dit oefenen. Vervolgens zetten ze samen deze groep op. Die bestaat verder uit gitarist Jacob Fischer als medesolist en begeleider, en een ritmetandem.

De cd 'Silhouette' is vorig jaar verschenen. Uit de composities komt Gullin als een niet echt opgewekt persoon naar voren. 'Primavera', lente, heeft de lyriek, waar saxofonist Paul van Kemenade dus niet alleen patent op heeft. De bariton en de alt weven het stuk gezamenlijk en creëren een nostalgische sfeer. Die zet zich voort in de overige nummers van de cd. In 'Montmartre', een eigen compositie van Lundin, komt opeens een luchtiger thema om de hoek kijken en verandert de sfeer drastisch van mineur naar majeur. Tevens komt er wat meer vaart in de muziek, maar echt nodig is dat niet. De melancholie van 'Silhouette' is een zeer aangename. Zowel de baritonsaxofonist als de altist voelen zich in het werk van Gullin thuis. Ze maken er optimaal gebruik van. De catalogus van Stunt Records is weer een mooie cd rijker.

Hessel Fluitman

Maak hier kennis met Silhouette: <http://bit.ly/y6HNm4>.

GIJS HENDRIKS
Genadeloos
DMI



Bezetting:

Gijs Hendriks (ss, ts, bs),
 Peter Tiehuis (g),
 Frans van der Hoeven (b),
 Arno van Nieuwenhuize (d),
 Ruud Breuls (tp)
 Maarten van der Grinten (g),
 Erik Roobaard (b),
 Steve Altenberg (d)
 Willem Tanke (p).

VERVOLG CD-RECENSIES

'Genadeloos' is de titel van de cd, die saxofonist Gijs Hendriks onlangs liet verschijnen. Met een vorsende blik kijkt de Utrechtse routinier, geboren in 1938 en sinds 1955 'in het vak', ons vanaf het doosje aan. Wie echter gevoelig is voor details, zal het met mij eens zijn, dat Gijs' portretfoto tegelijk een ironische tinteling te zien geeft - net als in veel van zijn muziek te horen valt. Hoe dan ook, Hendriks heeft het hem weer geleverd. In zeven stukken en met drie verschillende bezettingen zet hij ons zijn muziek voor, in de huidige vorm en afwisselend op sopraan-, tenor- en baritonsaxofoon.

Zoals bij Hendriks gebruikelijk, is het repertoire van eigen makelij en maar een enkele keer gebaseerd op een bestaande compositie, Tadd Damerons 'On a Misty Night' in dit geval. Vaak heeft Hendriks niet eens behoefte aan een thema, maar laat hij zich van de eerste tel af aan leiden door zijn en andermans invallen van het moment. Aangezien gitarist Peter Tiehuis, bassist Frans van der Hoeven en slagwerker Arno van Nieuwenhuize vertrouwd zijn met deze aanpak, groeit bij voorbeeld 'Instant Composing Music Nr.1' als vanzelf uit tot fascinerende dansmuziek, die de toehoorders in het SJU-huis, waar de opname werd gemaakt, meegenomen zal hebben naar een uitbundig feest, ergens rond de Zwarte Zee.

Dit zelfde viertal, versterkt met trompettist Ruud Breuls, opent de cd met 'Change the Backing', een typisch Hendriks-stuk uit eigen koker. Herinneringen aan de gebroeders Adderley worden opgeroepen, terwijl Hendriks het niet kan laten om 'Walking my baby back home' even te citeren. In dezelfde samenstelling, maar met een andere sfeer - nu meer à la 'All the things you are' - volgt 'Christiane'. Het hierboven al genoemde blijkt van Instant Composing is het derde stuk en dan volgt 'On a Misty Night'. Gitarist Maarten van der Grinten, bassist Erik Roobaard en slagwerker Steve Altenberg vergezelden Gijs Hendriks op het SJU-podium. Naar mijn smaak deugde daar de geluidsbalans niet; daarom duurt het even eer de luisteraar aan het bekken-geweld gewend is geraakt. Bij het volgende 'Joe' - een lange intro naar een Keltische ballade (?) - is dat al minder storend. De laatste twee stukken bestaan uit duetten van Gijs Hendriks met de virtuoze pianist Willem Tanke (Nr. 3!). Om titels heeft Hendriks zich opnieuw niet bekommerd. ICM Nummer 2 en Nr. 3 noemt hij ze. Ook Nr. 2 is een gelukkige greep geweest. Met de leider op bariton komt een portie muziek tevoorschijn dat als het ware roept om er een film bij te maken.

Het zal wel toeval zijn, maar aan deze cd lagen in feite al filmopnamen ten grondslag. Onder regie van Ellen Blom kwam namelijk een documentaire over Gijs Hendriks en zijn muziek tot stand, die in september vorig jaar in première ging op het Utrechtse Film Festival. Vanzelfsprekend kwam in die film de muziek van Hendriks op verscheidene manieren aan bod, maar - even vanzelfsprekend in film-land - was de muziek ondergeschikt aan de beelden. Verknipte muziek doet muzikant en muzikliefhebber huiveren. Daarom is het goed dat één en ander nu compleet en intact op cd wordt uitgebracht onder het label DMI. Had die film, die ook 'Genadeloos' heet, niet mooi als dvd bijgeleverd kunnen worden? Dat verdient iemand met een staat van dienst als Gijs Hendriks toch zeker!

Lex Lammen

Luister hier naar fragmenten van de cd: <http://bit.ly/yFFtDh>

KING KOOPER **Rekooperated** **Eigen beheer**

(<http://kingkooper.com/#!audio>)



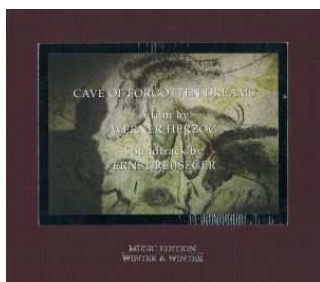
Bezetting:

Jan Kooper (as, ts),
Arnold van Dongen (g),
Ton Sniijders (keyb),
Paddy van Rijswijk (b),
Mark Stoop (d),
Jan Pijnenburg (steeldr).

Jan Kooper in Club Dauphine, A'dam:

<http://bit.ly/x2I0zi>

ERNST REIJSEGER **Cave of Forgotten Dreams** **Winter & Winter**



Bezetting:

Ernst Reijseger (cello),
Harmen Fraanje (p, kerk-, Wurlitzerorgel),
Sean Bergin (penny whistle),
Nederlands Kamerkoor.

Bekijk de trailer van de film:

<http://bit.ly/fYuzhj>

VERVOLG CD-RECENSIES

Dat de postbode aanbelt om een langspeelplaat te overhandigen is toch wel een verrassing tegenwoordig. Een aangename in dit geval, want deze door saxofonist Jan Kooper met zijn groep King Kooperated gemaakte schijf is in een mooi zwart uitgevoerde hoes gestoken. Een hoes waarop een goed gevonden illustratie van de saxofonist prijkt. De 180 grams plaat is zwaarder dan je gewend bent: meestal wegen 'fabrieksplaten' 120 (tegenwoordig) of 140 (jaren zeventig) gram. Dit is dus de ultieme kwaliteit voor een geluidsdrager van vinyl. Het geluid is dan ook echt fantastisch. De ruis bij de aanloop van de groef is pas te horen als je de geluidsknop vol open draait. Draai de knop wèl gauw terug, anders krijgen je boxen en je oren letterlijk een knal! Maar goed, het gaat natuurlijk uiteindelijk om de muziek. Jan Kooper maakte begin jaren negentig in kleine kring naam met zijn groep Coopertest en heeft als muzikaal leider bij collega-muzikanten enige faam verworven. Bij het grote publiek blijf je dan wat onder de horizon. Al zullen velen hem op het podium gezien hebben bij bijvoorbeeld Doe Maar, Willeke Alberti, Bløf, Jan Smit, Anouk of Ben Saunders.

Voor 'Rekooperated' trommelde Kooper wat oude maten op. Ze togen naar de Spaanse boerderij van Jan Pijnenburg – ja, de drummer van Doe Maar – waar de muziek voor deze plaat werd opgenomen. Die muziek is duidelijke, funky popjazz, goed gearticuleerd en helder. Het is stevige muziek die goed geproportioneerd in het vel zit en daarom niet vet is. De lyrische nummers hebben jankend mooie saxsolo's meegekregen. Er zijn latin-invloeden te bespeuren, maar desondanks is gewoon sprake van Nederlandse jazz met funky kleuren. Laat u wat dat betreft dus ook niet door de Spaanse titels op het verkeerde been zetten. De muzikanten spelen sterk en relaxed. Hier en daar zijn naderhand strijkarrangementen onder de muziek gezet. Ook die maken de sound aangenaam. Met deze langspeler in rustig tempo heeft King Kooperated een fraai muzikaal statement gegeven.

Hessel Fluitman

Op verzoek van regisseur Werner Herzog maakte cellist Ernst Reijseger de soundtrack voor zijn film 'Cave of Forgotten Dreams'. Die gaat over de prehistorische tekeningen in de grotten bij Chauvet-Pont-d'Arc in Zuid Frankrijk. Reijseger schreef muziek voor het Nederlands Kamerkoor, pianist Harmen Fraanje, saxofonist Sean Bergin en hemzelf.

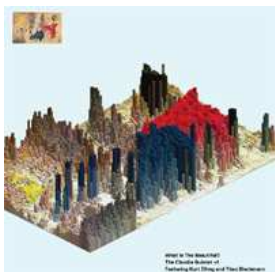
De superimprovisatoren Fraanje en Reijseger leven zich lekker uit op deze plaat. Ze maken abstracte muziek die hallucinerend werkt. Het Kamerkoor, eigenlijk een dubbelkwartet, zingt de partituur met overgave. De dicht tegen elkaar aan gecomponeerde stemmen roepen onmiddellijk de donkere ruimten van de grotten op. In de solostukken van Ernst Reijseger, bijvoorbeeld in 'Carbon Date Solo Cello', horen we zijn rijke ervaring op de cello terug. Dankzij de vijfde snaar op zijn nieuwe cello, kan hij nog donkerder tonen tevoorschijn toveren. Daarnaast tovert hij een keur aan klanken tevoorschijn: naast de 'gewone' gestreken tonen, gebruikt hij een combinatie van flageoletten, boventonen en strijken op de kam. Daarmee creëert hij, samen met het koor en met Harmen Fraanje, de bijzondere sfeer van de film en versterkt hij die bovendien. Sean Bergin speelt alleen in 'Gaga' op zijn penny whistle. Daarin komt ook de hele ploeg aan bod. Met deze soundtrack heeft Ernst Reijseger opnieuw bijzonder intrigerende muziek gemaakt.

Hessel Fluitman

THE CLAUDIA QUINTET + 1 What is the Beautiful?

Cuneiform Records

(distributie: www.mandai.be)



Bezetting:

Chris Speed (ts, kl),
Ted Reichmann (acc),
Matt Moran (vib),
Matt Mitchell (p),
Drew Gress (b),
John Hollenbeck (d, comp)
Kurt Elling, Theo Bleckmann (voc).

MICHEL STEKELBURG QUARTET

Hypnos

Mainland Records

(www.michielstekenburg.nl)



Bezetting:

Michiel Stekelenburg (g),
Tom Beek (ts),
Guus Bakker (b),
Pascal Vermeer (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

De naam van de groep werkt misschien verwarrend, want het aantal muzikanten dat aan deze cd meewerkt is niet zes, maar acht. Sinds de het vorige album van het New Yorkse Claudia Quintet van drummer/componist John Hollenbeck, 'Royal Toast', slaat de aanduiding '+1' op de toevoeging van een pianist aan het oorspronkelijk kwintet. Op de vorige plaat was dat Gary Versace, nu Matt Mitchell. Maar de twee opvallendste gasten zijn twee vocalisten, Kurt Elling en Theo Bleckmann. Zij brengen de teksten van de 'proto-beat' dichter Kenneth Patchen (1911 – 1972). Hollenbeck was namelijk gevraagd om een suite te componeren ter gelegenheid van de 100^e geboortedag van deze onderschatte schrijver. Patchens werk, dat soms lyrisch en soms rauw is, leent zich in zijn proza-achtige toegankelijkheid prima voor jazz & poetry. Maar wat Hollenbeck met de gedichten doet, gaat veel verder. Hij gebruikt in elk van de composities een andere aanpak, waarbij hij de zang aan Bleckmann overlaat, en Elling inzet voor de gesproken teksten. De eerste doet dat met een onopgesmukte stijl, die mij doet denken aan Robert Wyatt. Elling doet het meer flamboyante werk, zoals de teksten over de zelfkant, à la Charles Bukowski. In 'Opening the Window' laat hij met zijn gebronsde stem de tekst als stroop om de muziek heen kruipen. Het titelstuk is lyrisch, en bevat de terugkerende frase 'pause... and begin again', die een teken is voor de muziek, om inderdaad even stil te vallen, en zich te hervatten in een steeds verder ingevuld muzikaal landschap. Fascinerend. Het voert te ver om alle afzonderlijke stukken uit te spitten, maar door de enorme variatie en de balans tussen emotionele diepgang, toegankelijkheid en de hypnotiserende minimal music-patternen waar Hollenbeck een voorkeur voor heeft, is dit een nieuw hoogtepunt in het toch al rijke Claudia-oeuvre.

Herman te Loo

Als voor ex-Beatle Paul McCartney de stap naar de jazz mogelijk is, waarom dan niet voor de jonge gitarist Michiel Stekelenburg, een rocker van het zuiverste water? 'Hypnos', een cd met tien eigen composities, vormt het bewijs van een geslaagde transfer. De man die grungerock speelde in de Nederlandstalige groep Vals Licht heeft zich met tenorist Tom Beek, bassist Guus Bakker en slagwerker Pascal Vermeer bekeerd tot de jazz. Van het moderne soort à la de Ploctones van snarenman Anton Goudsmit en de combo's van gitaarwonder Jesse van Ruller, dat wel. En Michiel brengt in 'Go with Sco' een eerbetoon aan Scofield. Maar er is niets mis met hedendaagse jazz en een stevig potje 'cross-overen', zo blijkt. 'Hypnos' is een aangenaam nerveuze schijf vol energieke stukken, waarin de ritmesectie alert en scherp als een scheermes de duellerende solisten achtervolgt en soms te snel af is.

De bebop is nooit ver weg, zeker niet als Beek uitpakt, maar Stekelenburgs debuut kenmerkt zich toch door eigenheid. De aan het Tilburgse conservatorium opgeleide musicus neemt, met de vanzelfsprekendheid die eigen is aan de jeugd, alle vrijheid om te improviseren. De ene keer doet hij dat zachtvaardig als een echte jazz; in andere nummers scheurt hij dat het een aard heeft. Hypnos is een gedurfd en overtuigend debuut met werk dat ook live goed zal scoren.

Hans Invernizzi

Maak kennis met Michiel Stekelenburg: <http://bit.ly/yxdf8C>

VERVOLG CD-RECENSIES

KAPOK Flatlands Kytopia



Bezetting:

Morris Kliphuis (frh, bu, Wagner Tuba),
Timon Koomen (gt),
Remco Menting (d, p),
Ernst Glerum (cb),
Joshua Samson (perc),
Marc Constandse (bandoneon).

Bekijk Kapok hier:

<http://bit.ly/wtYw1C>

Na gastoptredens bij cd-opnamen van onder anderen saxofoniste Tineke Postma, het Dutch Jazz Orchestra (in 2007), zanger Wouter Hamel en trompettist Kyteman, heeft hoornist Morris Kliphuis nu eindelijk zijn eigen cd kunnen maken. Kliphuis ging de studio in met Timon Koomen op gitaar (net een week bij het trio) en Remco Menting op slagwerk. En met een stapel nieuw materiaal waartegenover ze alle drie blanco stonden. Dat heeft zo zijn gevaarlijke kanten: wat komt er uit als je alle drie bij nul begint? Verbazingwekkend veel. Behalve jazz, een vleugje folklore, veel improvisatie en zelfs trekjes van moderne westerse muziek. Behalve in de composities van Morris Kliphuis leefden de drie zich uit in min of meer geïmproviseerde stukken muziek. Daarin is goed te horen hoe gedisciplineerd de drie voortdurend zijn en hoeveel aandacht ze voor elkaars spel hebben. De muziek ontwikkelt zich in de improvisaties iets langzamer dan in de composities van de hoornist. Dat is goed waar te nemen in de 'Morning Jam'. In het titelstuk van de cd, 'Flatlands', zorgen bassist Ernst Glerum en percussionist Joshua Samson voor een solide ondergrond. Daar trekt het trio onder aanvoering van Kliphuis lekkere lange lijnen over. In het navolgende 'Mantra' laat Remco Menting zijn drumstel staan om op de piano gedragen akkoorden aan te slaan. Daarover improviseren gitaar en hoorn dat het een lieve lust is. In 'Missing Link' en 'Nausicaa' maakt Morris Kliphuis adequaat gebruik van de mogelijkheden van het Ragazza-strijkkwartet. In 'Missing Link' spelen de gasten eerst unisono met zijn hoorn en dienen ze vervolgens als basis voor de gitaarsolo. In het tweede deel van 'Nausicaa' speelt het strijkkwartet een bijzonder knappe begeleiding voor de hoornimprovisatie. Bijzonder is de afsluiter van de cd: een tarantella van Kliphuis. Met een bandoneon als ritmische verrijking wordt heerlijk opgewekte muziek gespeeld. Morris Kliphuis' debuut-cd 'Flatlands' geeft al met al een goede indruk van het werk van zijn trio. Zijn composities smeden de drie musici tot een volwassen eenheid met een eigen geluid. Zijn hoorn heeft een open en wat scherp geluid. 'Flatlands' is een stevige en toch licht getinte cd geworden die er staat. Veelbelovend voor de toekomst.

Hessel Fluitman

De geest van Coltrane is bepaald nog niet verwaaid in jazzland. Het eerste van de drie stukken van dit internationale kwintet onder leiding van de Poolse klarinettist Wacław Zimpel getuigt er ruimhartig van. 'Hoping the Morning Say' kenmerkt zich door geëxalteerd klarinet- en basklarinet spel, polyritmische drums en uitwaaiende pianofiligreinen van veteraan Bobby Few. Maar het vijftal is geenszins van plan een kopie van het late werk van Coltrane (van 'A Love Supreme' en daarna) af te leveren. De door joodse melodieën beïnvloede toonbuigingen van Perry Robinson (aangescherpt door zijn werk in de groepen van Burton Greene, zoals Klezmokum) maken er een zeer Oost-Europees geheel van. En de melancholieke, en tegelijk omineuze klanken van het titelstuk (met de leider op de Hongaarse tarogato) maken dat eens te meer duidelijk. De Duitse drummer Klaus Kugel en de Oekraïense bassist Mark Tokar zorgen daarbij met ostinato-figuren voor een welhaast hypnotische ervaring. Het zou heel goed kunnen dat Trane vanuit de jazzhemel een goedkeurende blik naar Warschau zal hebben gericht, waar deze cd 'Moves between Clouds' in september 2009 werd opgenomen.

Herman te Loo

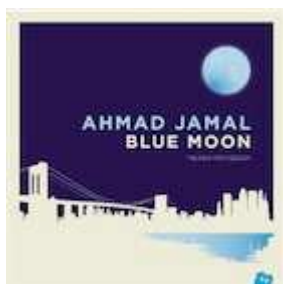
UNDIVIDED Moves Between Clouds Multikulti (www.multikulti.com)



Bezetting:

Wacław Zimpel (kl, bkl, tarogato),
Perry Robinson (kl),
Bobby Few (p),
Mark Tokar (b),
Klaus Kugel (d, perc).

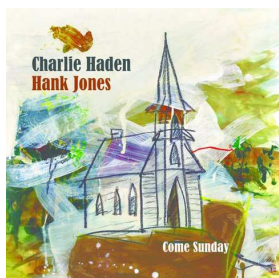
AHMAD JAMAL
Blue Moon
 Jazz Village



Bezetting:

Ahmad Jamal (p),
 Reginald Veal (b),
 Herlin Riley (d),
 Manolo Badrena (perc).

HANK JONES/CHARLIE HADEN
Come Sunday
 Decca/ Emarcy



Bezetting:

Hank Jones (p),
 Charlie Haden (b).

VERVOLG CD-RECENSIES

Met zijn 82 jaar is Ahmad Jamal zo langzamerhand de 'Grand Old Pianoplayer' in de jazz geworden. Hij was echter altijd al een hooggewaardeerd pianist en componist. Bekend is dat trompettist Miles Davis een hoge muts van hem op had en in de jaren vijftig diverse stukken bij Jamal vandaan haalde. Jamals 'Blue Moon' is de eerste cd van Jazz Village, het nieuwe sublabel van Harmonia Mundi. De thema's op de plaat zijn uit al die hoeken en gaten gehaald waar jazzmuzikanten hun inspiratie zoeken. Uit de musical ('Invitation', 'This is the Life'), de film ('Laura'), de standards ('Gypsy', 'Blue Moon') en uit de jazzhistorie zelf ('Woody'n You'). En natuurlijk heeft Jamal enkele eigen composities opgenomen. Toch vormt de cd een sterke muzikale eenheid.

Jamal heeft voor deze cd, lijkt het wel, een speciaal procedé ontworpen: hij heeft het thema teruggebracht tot een sterk motief, dat hij steeds als uitgangspunt neemt om te improviseren. Die improvisaties zijn overweldigend. Bij 'Gypsy', het derde nummer van de cd wordt dit uitgangspunt wat te streng toegepast, want te opvallend. Eerlijk is eerlijk, maar dat maakt zijn muziek niet minder. Zijn improvisaties zijn weergaloos: breed opgezet en overtuigend. Laat dat maar aan deze meester over! Jamal huurde voor deze productie een nieuwe ritmetandem in: bassist Reginald Veal en drummer Herlin Riley, voorheen ook bekend als begeleiders van trompettist Wynton Marsalis. Vaste percussionist Manolo Badrena heeft een voorliefde voor wat exotische geluidjes. Die gaan hier en daar wel iets te veel een eigen leven leiden. Je treft het als nieuw jazzlabel wanneer je met deze veteraan je visitekaartje kunt afgeven.

Hessel Fluitman

Bekijk een video over deze productie: <http://bit.ly/tPUQf2>

De geschiedenis van pianist Hank Jones loopt ongeveer parallel aan die van de jazz. Het kan ook moeilijk anders als je je eerste opname in 1944 maakt bij het orkest van Hot Lips Page en 66 jaar later je laatste als duo met sterbassist Charlie Haden. In die jaren speelde Jones met alle muzikanten die er toe doen en deden, en werd hij de 'dean' van de piano. Toch is hij altijd een bescheiden sideman gebleven, niet iemand die als vernieuwer naar buiten trad. Ook op zijn laatste cd 'Come Sunday' blijft hij bescheiden, ook al is dit eigenlijk een solo-cd met begeleiding van bassist Charlie Haden. Deze opnamen werden in 2010 gemaakt vlak voordat hij 92 jaar oud overleed.

Het komt voor dat mensen voor hun dood sterke religieuze gevoelens krijgen, en het zou goed kunnen zijn dat dit ook het geval is bij Hank Jones. Zijn laatste cd is gevuld met hymnen, spirituals en andere gewijde muziek. Het is ingetogen en gevoelige muziek, maar briljant gespeeld met het heldere toucher dat zo kenmerkend voor hem was. Hank Jones is geen klavierleeuw, maar een bezorger van een minimum aan noten, niet één te veel, nergens een versiering of overbodig vertoon, soms zo spaarzaam alsof hij zelf per noot moest betalen, maar wel allemaal precies getimed en op de goede plaats. Hank Jones is niet meer, maar zijn muziek blijft bestaan, zo nadrukkelijk dat zijn officiële website (<http://www.officialhankjones.com>) over zijn overlijden nog steeds in de fase van ontkenning zit en zelfs nog boekingen verzorgt.

Tom Beetz

Luister naar muziek van deze cd: <http://bit.ly/xhywWA>.

MILLENNIUM JAZZ ORCHESTRA
Distrust All Rules
The Music of Henri Gerrits
Eigen beheer
<http://www.henrigerrits.com>



Bekijk hier een video over de opname van dit album:
<http://bit.ly/xyvUNB>

VERVOLG CD-RECENSIES

'Wantrouw alle regels' is een oproep van concertpianist en schrijver/denker over muziek Alfred Brendel. Trombonist-componist-arrangeur Henri Gerrits heeft er gebruik van gemaakt als motto voor zijn onlangs verschenen cd 'Millennium Jazz Orchestra plays the Music of Henri Gerrits'. Op het eerste gezicht lijkt Gerrits met dit advies van de inmiddels 81-jarige maestro-in-ruste zijn collega's in het Millennium Jazz Orkest op te roepen tot rebellie en ongehoorzaamheid. En dat nog wel terwijl dit ensemble onder de leiding van componist-arrangeur Joan Reinders - van huis uit ook trombonist - juist bekend staat om zijn gedegen aanpak van het moderne bigbandidioom en zijn gedisciplineerde secties. Sinds de oprichting - inmiddels goed twintig jaar geleden - heeft de band immers, vooral dankzij die reputatie, tal van binnen- en buitenlandse solisten van naam kunnen aantrekken. De geregelde bezoekers van de maandelijkse (eerste woensdag van de maand)concerten in theaterrestaurant Bouwkunde in Deventer zullen dat beamen.

Bij nader inzien is het dan ook niet Gerrits' bedoeling geweest om de zorgvuldig opgebouwde muzikale systemen en structuren omver te kegelen. Integendeel, als docent aan diverse muziekinstellingen (Emmen, Zwolle, Groningen) weet hij beter dan wie ook dat 'regels' broodnodig zijn voor wie tot (samen)spel wil komen. Nee, Henri Gerrits (1963) benadert Brendels zinsnede vooral in wetenschappelijke zin, als opwekking om wat er allemaal aangeboden wordt op de muziekmarkt eerst maar eens kritisch te beluisteren en niet op voorhand te omhelzen omdat het 'nieuw' heet te zijn. In een op YouTube terug te zien interview van eind vorig jaar maakte Gerrits dat nog eens duidelijk. De toen net overleden Bob Brookmeyer (wéér een trombonist-componist-arrangeur) noemde hij als voorbeeld.

Maar nu die in eigen beheer uitgegeven plaat, waar net al sprake van was. Goed 68 minuten muziek staan er op, bigbandjazz die verloopt langs duidelijke baslijnen - Joep Lumeij - en bijeen gehouden wordt door krachtig slagwerkspel van Klaas van Donkersgoed. Solisten komen ruimschoots aan hun trekken, precies zoals Henri Gerrits in het bovengenoemde interview als 'verplicht' voorschreef. Zo is daar de vindingrijke pianist Dirk Balthaus, wiens 'B-Tango' onder handen genomen wordt, de zowel knorrende als Mulliganeske baritonsaxofonist Job Helmers, aan wie een stuk werd opgedragen dat gemakkelijk in het geheugen blijft hangen - 'Easy Job' - en saxofonisten als de virtuoze Volker Winck, met zijn elegant tenor- en verrassend sopraanspel of altsaxofonist Gerlo Hesselink, nog altijd een speelse bopper. Bij de trombonisten komt Vincent Veneman als solist naar voren, bij de trompettisten Jan-Willem te Kieft.

Maar, behalve die solistische hoogstandjes, is hier in de eerste plaats toch sprake van een arrangeurprestatie van formaat, goed voor wisselende sferen, waarbij de secties niet als blokken tegenover elkaar staan, maar op allerlei manieren met elkaar verweven worden, met verrassende klankkleuren als resultaat. Wie daar gevoelig voor is, doet zich tekort als hij/zij 'Distrust all Rules' niet onverwijld aanschaft, volgens de regels van de kunst opgenomen in de Fattoria Musica (Osnabrück) door Chris Weeda. En terwijl u, aangestoken door mijn enthousiaste geschrijf, overschakelt naar Henri Gerrits om meteen die schijf te bestellen, zet ik 'The Very Thought of You', met Dirk Balthaus aan de piano, nog eens op - voor de zesde keer, geloof ik. Jongens, wat een plaat!

Lex Lammen

HAVO VOOR MUZIEK EN DANS

Live Fusion

Havo voor muziek en dans



'Live Fusion' is niet in de winkel te koop. Wie 5 euro overmaakt op rekeningnummer 55.23.22.911 t.n.v. Havo voor Muziek en Dans te Rotterdam o.v.v. Live Fusion én zijn adres vermeld, krijgt de cd thuisgestuurd.

BGUTI ORCHESTRA

3 Strippers in Gaza

Eigen beheer

(www.pieterdouma.com/bguti)



Bezetting:

Wolter Wierbos (tb), Morris Kliphuis (frh), Peter Haex (eufonium), Kristina Fuchs (voc), Leendert Haaksma (g), Ton Engels (slide-g, ac-g), Jerome Hol (g), Michiel Braam (el-p), Pieter Douma (bg, baritone-bg, keyb, voc), Dirk Peter Kölsch (d) + gasten: Michel van Schie, Jeroen Vierdag, Wiro Mahieu (b), Cor Mutsers (bjo), Linda Bloemhard, Bart de Win, Marcel van de Beeten (voc), René Creemers, Salle de Jong (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

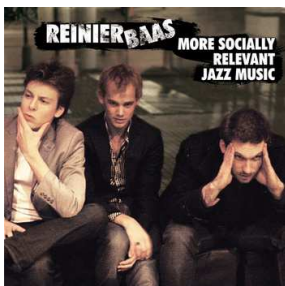
De Havo voor Muziek en Dans te Rotterdam biedt een basis voor een vervolgstudie in het kunstvakonderwijs. De leerlingen van deze opleiding maken een kans om professioneel musicus te worden. Wie de cd 'Live Fusion' beluistert, hoort dus potentiële jazzhelden. Op het album staan twaalf stukken, gespeeld door vier bezettingen. Elke groep bestaat uit acht tot tien personen en gezamenlijk maken ze 66 minuten stevige muziek. Zoals de titel aangeeft wordt er fusion of jazzrock gespeeld. En dus staat er werk van onder anderen Dave Weckle, Marcus Miller, Michael Brecker en George Duke op het repertoire. Waarschijnlijk zult u de namen van de muzikanten niet herkennen. Ze staan aan het begin van hun eventuele carrière. De cd zal dan ook voornamelijk gekocht worden door ouders en/of familieleden en vrienden. Maar in de toekomst kunt u de leerlingen nog eens tegen komen. 'Live Fusion' zal dan een uitstekend referentiepunt blijken. Op de hoes prijkt een foto van JazzFlits-fotografe Joke Schot. De leerling op deze foto is blijkbaar niet op de cd te horen want hij speelt baritonsaxofoon en die vind ik niet terug in de bezettingen. Het geluid van de opnamen is nogal hard, radio-uitzendingen kunnen soms ook zo 'overgeproduceerd' klinken. Een paar opvallende passages: Marcus Rietveld laat zijn basgitaar ronken in 'Run For Cover' van Marcus Miller en Nick Loman geeft een echte spierballendrumsolo in 'Lucretia The Cat'. 'Inside Out' van Randy Brecker is vette en rappe blues. Opvallend zijn het enorme speelplezier en de energie van de groepen. Misschien gaat het niet allemaal zo soepel, maar menige muziekschoolleerling zal jaloers zijn op dit collectieve talent. Op 1 december 2011 werd de cd gepresenteerd in Rotterdam. De opbrengst komt geheel ten goede aan een leerlingenfonds van de school.

Peter J. Kortens

Hier moeten we dan maar aan wennen, want dat betekent de naam van deze band: Better Get Used To It. De Nijmeegse basgitarist en componist Pieter Douma brengt ons namelijk een verrassend mengsel aan muziekstijlen dat heel anders uitpakt dan je van deze bezetting zou verwachten. De ritmesectie bestaat immers uit Michiel Braams Wurli Trio (en tevens de basis van zijn fenomenale Hybrid 10tet), en met daar bovenop improvisatoren als Wolter Wierbos, Peter Haex en Kristina Fuchs zou je muziek verwachten die met een stevig been in de jazz en geïmproviseerde muziek zou staan. Het overgrote deel van de muziek op '3 Strippers in Gaza' is echter het best te kwalificeren als popmuziek. Douma heeft een aantal behoorlijk goede songs geschreven, die niet zouden misstaan in het repertoire van Ry Cooder. In gastzangeres Linda Bloemhard (in de jaren '80 bekend van de band The Mo) heeft hij daarvoor een sterke vertolkster aangetrokken. Het soulachtige 'Make Up Your Mind' zou zo een hit kunnen worden, en de eigenzinnige Wurlitzer-solo van Michiel Braam geeft het nummer net dat gekke mee dat het onderscheidt van een gewone popsong. Dat Douma goed kan arrangeren (en vooral zijn koper goed uitbuit) horen we in de opener, 'The Bonnie Situation', dat sporen vertoont van Ennio Morricone (de banjo van gast Cor Mutsers valt op) en het aan Frank Zappa opgedragen titelstuk. De toegift van het album, een cover van Lee Dorsey's rhythm & blueshit 'Ya Ya', geeft de hele band de gelegenheid om lekker te jammen en te laten horen dat de plaat met veel plezier is gemaakt. Vanaf maart gaat de band op tournee, dus gaat dat zien.

Herman te Loo

REINIER BAAS
More socially relevant jazz music
 Mainland Records



Bezetting:

Reinier Baas (g),
 Ben van Gelder (as, kl),
 Maarten Hogenhuis (as),
 Sean Fascini (b),
 Mark Schilders (d).

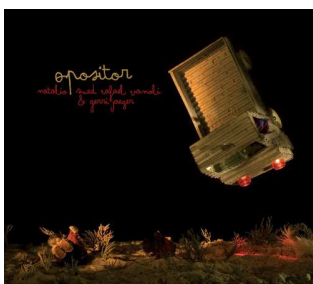
VERVOLG CD-RECENSIES

Als je op het conservatorium een 10 haalt, zijn de verwachtingen voor een debuut-cd hoog gespannen. Voeg daaraan toe de illustere groepsnaam 'More socially relevant jazz music' en het plaatje is compleet. Gitarist Reinier Baas maakte samen met vier jonge musici een plezierig en progressief album. Met 'relevante' muziek. Het 'sociale' aspect in de titel van het album zal onder liefhebbers duidelijk zijn. Dit soort jazz draai je alleen onder 'gelijkgestemden'. Reinier Baas blijkt een fenomenale gitarist. Hij is naast bandleider ook deel van 'Mona Lisa Overdrive'; een groep van bassist Stefan Lievestro waarin Baas de rol van Jesse van Ruller heeft overgenomen. Overigens is Mainland Records het label van Stefan Lievestro. Dat toont weer het voordeel van een degelijk muzikaal netwerk. Baas koos ervoor zijn band samen te stellen zonder piano en met maar liefst twee altsaxofoons. Hij zei erover in een interview in NRC: "Zonder piano heb je als gitarist een wat luiere rol. In deze bezetting moet ik harder werken. Zeker als de saxofoons stil zijn". Maar die saxofoons zijn meestal niet stil. Ben van Gelder en Maarten Hogenhuis sparen hun werkgever niet. Toch weet Baas zich moeiteloos staande te houden te midden van al dat saxofoon geweld. Hij toont zijn virtuositeit het sterkst in 'Witchcraft'. 'Eyjafjallajökull' is de naam van de tweede track, naar de IJslandse vulkaan die niet alleen het vliegverkeer in die regio verlamde maar ook menig journalist zijn tong liet breken op haar naam. 'I Keep Going Back to Joe's' vertolkt de gitarist samen met wat spaarzame aanvullingen van bassist Sean Fascini. De enorme energie die van het album afspat geldt natuurlijk ook bas en drums. Beiden zijn alert en dienen het groepsgeluid prima. Als afsluiter van de cd zet Reinier Baas solo zijn paraaf met een ingetogen versie van de standard: 'Everything Happens To Me'.

Peter J. Korten

Bekijk deze formatie hier live: <http://bit.ly/yoHTx0>

NATALIO SUED
Opositor
 TryTone



Bezetting:

Natalio Sued (ts, kl),
 Rafael Vanoli (g, effecten),
 Gerri Jaeger (d, accessoires).

Nadat hij onlangs al te horen was op het titelloze plaatdebuut van The Ambush Party komt de Argentijnse Amsterdammer Natalio Sued nu met zijn eerste cd als 'leider'. De aanhalingstekens zijn er om aan te geven dat Opositor (tevens de naam van het trio) een collectief bandje is. Sued heeft weliswaar (op één na) alle composities op zijn naam aangeleverd, maar gitarist Rafael Vanoli en drummer Gerri Jaeger zijn nadrukkelijk medevormgevers van de stukken. Zoals de titel/bandnaam al aangeeft, bestaat de muziek uit contrasten. Een goed voorbeeld is het stuk 'Dialogues', dat opent met een soort dance-ritme van Jaeger, waar Vanoli zijn door de 'octaver' gehaald extra zware gitaarlijn aan toevoegt en Sued ruig tekeer gaat op zijn tenor. Halverwege valt de dwingende groove stil, en treedt er verstilling op, die uiteindelijk naar een prachtig soort bijna-popliedje toewerkt. De invloed van pop en rock is onmiskenbaar, bijvoorbeeld in de ritmiek en de gitaarsolo van 'Paisajes Argentinos' en de rockballad-opening van 'Rock, Nena!'. Maar waar bij het eerstgenoemde stuk de Argentijnse melodieën (Gato Barbieri!) voor een eigen smoel zorgen, is in het laatste stuk een stuk kamermuziek-achtige improvisatie met een hoofdrol voor de klarinet de verrassende wending die het drietal neemt. Het pleit voor 'Opositor' dat Sued, Vanoli en Jaeger de schijnbaar onverenigbare elementen tot een overtuigend geheel weten te smeden.

Herman te Loo

CONCERTVERSLAGEN

BARNICLE BILL TRIO ROB VAN KREEVELD

Bezetting:

John Engels (d),
Mark Haanstra (b),
Miguel Martinez (as),
Rob van Kreeveld (p).

Datum en plaats:

20 januari 2012,
Hothouse Redbad,
Leeuwarden.



John Engels: een grijns van oor tot oor.



Miguel Martinez: in zijn nopjes.
(Foto's: © Jos Krabbe, Leeuwarden NL)

De foto van Jos Krabbe bij dit stuk is veelzeggend: drummer John Engels met een grijns van oor tot oor. Het spelen in Barnicle Bill, met Miguel Martinez (op altsax) en Mark Haanstra (op akoestische bas), geeft hem na drie jaar nog steeds onmetelijk veel plezier. De twee andere leden van het trio hadden het overigens ook prima naar hun zin. Haanstra's ogen lichtten voortdurend op, en Martinez was duidelijk in zijn nopjes met wat er allemaal om hem heen gebeurde. Met zijn precieze en gedreven spel had hij een groot aandeel in de wervelende muziek. Voor de pauze speelde de drie hun eigen programma met op één na ('Dr. Jackie' van Jackie McLean) allemaal stukken die niet op de cd 'Barnicle Bill' (2010) staan. Die nieuwe stukken kwamen voor een deel uit het repertoire van Ornette Coleman. Voor het overige waren het minder bekende andere composities.

'John Engels heeft veel plezier in Barnicle Bill.'

Omdat ze maar met zijn drieën waren, kreeg ook de bassist volop de gelegenheid om zijn ideeën over de thema's naar voren te brengen. Dat deed hij met een drive en een swing die zijn weerga niet had. "Wat wil je ook!", zei een van de luisteraars in de pauze, "met John Engels achter je, moet je wel! Die is met zijn 76 jaar nog steeds een beul van een drummer." En inderdaad. Engels zit voortdurend bovenop het spel van de anderen. Hij begeleidt, geeft aan, lanceert, kortom: hij tilt ze op en jaagt ze verder. Het is onwaarschijnlijk hoe alert die man is, achter 'zijn ketels', zoals hij zelf wat badinerend pleegt te zeggen.

'Engels zit voortdurend bovenop het spel van de anderen. Hij begeleidt, geeft aan, lanceert, kortom: hij tilt ze op en jaagt ze verder.'

Na de pauze voegde pianist Rob van Kreeveld zich bij het trio en stond er dus een kwartet op het podium. Van Kreeveld presenteerde zich met zijn versie van Billy Strayhorn's 'Lush Life': een prachtige, romantische interpretatie van dit doorgecomponeerde stuk. Pianist en trio speelden pas voor de tweede keer samen. Ook het kwartet maakte feestelijke muziek. Al was die wel drastisch anders dan voor de pauze. Voor de pauze was de muziek aangenaam droog en vooral spannend van aard. Het programma had een fors Ornette Coleman-gehalte. Na de pauze werden de bakens verzet en waren vooral 'standards' te horen. Er klonk meer bebop. Daardoor werd de muziek toegankelijker. Dankzij de pianist werd de muziek ook vloeiender en voller van klank. Het was een concert waarin de musici de toehoorders veel energie gaven. Een geestverrijkende ervaring.

Hessel Fluitman

INDEX GERECENSEERDE CD'S

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Raadpleeg dan onze index van gerecenseerde cd's. De index geeft een overzicht van de platen die in de nummers 74 tot en met 170 van JazzFlits zijn besproken, alfabetisch gerangschikt naar de uitvoerende artiesten. U vindt de index op onze website (rechtsboven). Als u het overzicht nu meteen wilt raadplegen, klik dan hier: <http://www.jazzflits.nl/Recensie-overzicht.pdf>.

JAZZPLAYSEUROPE LABS

Datum en plaats:

28 januari 2012,
Flagey,
Brussel.

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Vijf jaar geleden nam de Dortmundse organisatie Jazzwerkrühr (in de persoon van Nadin Deventer) het initiatief tot het grensoverstijgende project Jazzplayseurope. Het idee was om jonge muzikanten uit Duitsland en vier buurlanden (Nederland, België, Frankrijk en Polen) samen op één podium te brengen. Aanvankelijk door bestaande bands uit de deelnemende landen op één avond samen te laten spelen, en sinds 2009 in de zogeheten labs. Hiervoor werd de deelnemende organisaties (namens Nederland was dat TryTone) gevraagd om één muzikant voor te stellen om samen met de collega's uit de andere landen een paar dagen lang te repeteren om tot een avondvullend programma te komen. De tour was gegarandeerd, want in elk land werd minimaal één concert gegeven. Vanaf 2010 sloten ook Luxemburg en Slowakije zich aan.



Jazzplayseurope Lab 2009: de Duitser Andreas Wahl (links) en de Fransman Christophe Hache.

Om het vijfjarig bestaan van Jazzplayseurope te vieren kwamen de drie lab-bands samen om nog één keer te concerteren, in het Brusselse Flagey – een fraaie zaal die qua formaat en akoestiek wat doet denken aan het Amsterdamse Muziekgebouw aan 't IJ. Het ruimschoots opgekomen publiek kon constateren dat er onder de jonge Europese muzikanten voldoende gemeenschappelijke improvisatietaal bestaat om tot een zinvol muzikaal concept te komen. Bij niet één van de bands kreeg je de indruk naar een samengeraapt geheel te luisteren.

Het sterkst was de samenhang tussen de leden van de aflevering van **2010**. Hierbij moet worden gezegd dat dit ook lag aan het ontbreken van één muzikant: de Slowaakse violist Roman Janoska. Op de cd die het Belgische W.E.R.F.-label net heeft uitgegeven van het concert van de lab-band in Brugge (in 2010, dus) is de Oost-Europeaan het enige Fremdkörper in het geheel. Hij is een getalenteerde en virtuoze instrumentalist, maar ook de enige van het zestal die zich nadrukkelijk op de voorgrond probeert te dringen. Ook is zijn compositorische bijdrage, 'Epilog', het meest conventionele stuk in het repertoire. De andere werkstukken getuigen van veel meer fantasie en durf, met het soms extatische 'Fjord Focus' van de Duitse pianist Oliver Maas als hoogtepunt. Met haar woordloze zang laat Kristina Fuchs hierin horen dat zij juist wel begrepen heeft hoe je in zo'n ad-hocensemble opgaat, door goed te luisteren naar de rest, en de muziek aldus ruim baan te geven. Een ander opvallend [...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN



Jazzplayseurope Lab 2011. Vlnr: John-Dennis Renken (D), Claire Bellamy (Fr), Michal Bryndal (Polen), Jasper Stadhouders (NL).

ensemblelid in deze bezetting was de Franse gitarist Ivann Cruz. In zijn uitgekiende balans tussen jazz en rock deed hij me soms wat denken aan Corrie van Binsbergen.

Zijn collega Jasper Stadhouders schitterde in de lab-band van **2011**, en ging zelfs zo te keer dat hij een snaar brak. Het was tekenend voor de muzikale intensiteit van deze aflevering – hoewel de drie groepen in dit aspect weinig voor elkaar onderdeden. Intens waren ook de solo's van de Slowaakse altsaxofonist Radovan Tariška, in Nederlandse termen zo ergens tussen Benjamin Herman en Jan Willem van der Ham te plaatsen. Hij droeg ook een compositie bij, die net als van zijn landgenoot in de 2010-band tamelijk voorspelbaar van opbouw en akkoordenschema was. Misschien moet Slowakije nog wat meer loskomen van de oervormen van de jazz (thema-solo's-thema) dan de andere zes landen. Veel spannender was bijvoorbeeld de geschreven bijdrage van de Franse bassiste Claire Bellamy: 'Strangers in a Box' – een fantasierijke verklanking van hoe het voelt om met musici die je nog niet kent een programma in elkaar te knutselen. Wat mij betreft was dit stuk, met zijn vele onverwachte wendingen en verrassende uitweidingen, het compositorische hoogtepunt van de avond.

De band van **2009** was misschien wel de meest gedurfde, of in elk geval de meest ruige. Dat lag voor een belangrijk deel aan de creatieve stoorzender Andrew Claes. Deze Belg bespeelde naast tenorsaxofoon ook EWI (Electronic Wind Instrument). Aan dat instrument kleefte toch nog het beeld van het gladde fusiongeluid dat Michael Brecker en diens epigonen ermee wisten te produceren. In handen van Claes is het instrument echter een bron van vervreemding en aangename verstoring van het geluidsbeeld van de groep, dat bepaald wordt door nog twee rietblazers (onder wie TryTone-afgevaardigde Tobias Klein) en trompet. Ook het drumwerk van de Argentijnse Amsterdammer Marcos Baggiani zorgde in dit gezelschap voor opwinding. Het balladachtige stuk, 'Abuela', dat hij aan zijn grootmoeder opdroeg, ging halverwege flink knetteren, en groeide met de gitaarsolo van de Duitser Andreas Wahl uit tot een welhaast klasieke rockballad.

Herman te Loo (tekst), **Sven Thielmann** (foto's)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN**LUCIANO BIONDINI
MAARTEN VAN GRINTEN****Datum en plaats:**

5 februari 2012,
De Machinist,
Rotterdam.



Zondagmiddag 5 februari traden in De Machinist in Rotterdam Luciano Biondini (accordeon) & Maarten van der Grinten (gitaar) op. Joke Schot was erbij en maakte de foto's op deze pagina. Er komt binnenkort een cd uit.



Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.

OP ONDERZOEK

Bestaat er zoiets als Nederlandse jazz? Hoe bepaal je dat, wie bepaalt dat en hoe klinkt dat dan? Het antwoord ligt mede in publicaties over Nederlandse jazzcultuur door de jaren heen. Deze keer: [Nederlandse geïmproviseerde muziek in de Nederlandse klassieke muziekhistoriografie](#)

Tijdens de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw zocht een nieuwe generatie componisten en musici naar vernieuwing van de muziekpraktijk. Kunstenaars uit verschillende muziektradities, onder wie hedendaags componist Louis Andriessen, jazzpianist en componist Misha Mengelberg en 'oude muziek'-blokfluitist Frans Brüggen, zochten in toenemende mate samenwerking. De zucht naar muzikale en sociaal-culturele verandering leidde onder meer tot nieuwe eclectische initiatieven, zoals ensemble De Volharding, het politiek geladen muziektheaterstuk 'Reconstructie' (1969) en de avondlange 'inkluisieve concerten' met veelzijdige programma's vol Schönberg, Mozart, pop en jazz. Ook trok de nieuwe generatie ten strijde tegen de muzikale gevestigde orde, die werd belichaamd door het Concertgebouw-orkest en zijn negentiende-eeuws repertoire. Berucht werd de Notenkrakersactie (1967), tijdens welke musici, componisten en schrijvers een concert in het Concertgebouw verstoorden en zo pleitten voor de democratisering van diens organisatie.

De afgelopen tien jaar publiceerde de Britse musicoloog **Robert Adlington** verscheidene artikelen en boeken over de Nederlandse muzikale avant-garde tijdens de jaren zestig en zeventig, evenals de Nederlandse musicoloog en componist **Leo Samama**, in een prachtig, uitgebreid werk over de muzikale én sociaal-culturele ontwikkeling van het Nederlandse concertleven in de twintigste eeuw. Ondanks hun fenomenale werk gaan deze historici echter niet dieper in op de grootschalige én doelbewuste muzikale kruisbestuiving tussen genres zoals 'jazz', 'oude muziek' en 'hedendaagse muziek'.

Musicologe **Pay-Uun Hiu** is het meest nadrukkelijk over de invloed van jazz op de Nederlandse concertpraktijk in de periode 1960-1980. Ze noemt de uitvoering van Willem Breukers provocatieve 'Litanie' tijdens het Loosdrecht Jazz Festival (1966) en de oprichting van de Instant Composers Pool (1967) als belangrijke voorlopers van de typisch Nederlandse ensemblecultuur, die zij beschrijft als een 'anarchistisch huwelijk tussen oude en nieuwe, gecomponeerde en geïmproviseerde muziek'. Echter, ook zij verklaart muzikale veranderingen hoofdzakelijk vanuit ontwikkelingen binnen de schijnbaar homogene traditie van de klassieke muziek.

Een uitzondering vormt het recente onderzoek van musicologe en barokfluitiste **Rubinoff**. Hoewel ook hier de invloed van jazz slechts genoemd en niet verder uitgediept wordt, bestudeert Rubinoff de muzikale gevolgen van de Notenkrakersactie vanuit het perspectief van een ándere, toen opkomende praktijk van de 'Oude Muziek'. In haar analyse van eerdergenoemde gebeurtenissen heeft Rubinoff oog voor de diversiteit aan muzikale invloeden. Bovendien geeft ze een heldere uiteenzetting van de muzikale en sociaal-culturele gevolgen ervan voor de Oude Muziek. In het kader van mijn promotieonderzoek verdiept ik mij momenteel in de positie van jazz tijdens die tumultueuze jaren zestig en zeventig. Zoals eerdere muziekgeschiedenissen onderschrijven is het lastig om muzikale categorieën en labels te overstijgen en om de klinkende muziekpraktijk in al zijn diversiteit te begrijpen. Tegelijkertijd loert het gevaar van een té gedetailleerd schrijven met te veel aandacht voor verschillen en nuances, waardoor het overzicht verdwijnt. Hoe de balans ook uitpakt, jazz verdient een betere plek in de historiografie van de naoorlogse Nederlandse concertpraktijk. **Loes Rusch**

Literatuur:

- Adlington, R. (2008). 'Organizing Labor: Composers, Performers, and "the Renewal of Musical Practice" in the Netherlands, 1969-72'. *The Musical Quarterly* 90/3-4: 539-77.
- Hiu, P. (1996). 'Een Cultuur Apart?' In *Ssst!: Nieuwe Ensembles voor Nieuwe Muziek.*, ed. Elmer Schönberger, 24-57. Amsterdam: International Theatre & Film Books.
- Rubinoff, K. R. (2011). 'Cracking the Dutch Early Music Movement: The Repercussions of the 1969 Notenkrakersactie'. *Twentieth-Century Music* 6/1: 3-22.
- Samama, L., (2006) [1986]. *Nederlandse Muziek in de 20-ste Eeuw : Voorspel tot een Nieuwe Dag*. Amsterdam: Amsterdam Universiteit Press; Salomé.

Loes Rusch is als promovenda verbonden aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. In het kader van het 3-jarige project *Rhythm Changes* onderzoekt zij de Nederlandse jazzcultuur in de periode 1960 - 1980.

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 6 februari 2012



1. **JIMMY OWENS**
The Monk Project
(IPO)
2. **CHRISTIAN MCBRIDE BIG BAND**
The Good Feeling
(Mack Avenue)
3. **CHICK COREA**
Further Explorations
(Concord Jazz)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzmagazine voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Eindredactie:** Lo Reizevoort en Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Tom Beetz, Hessel Fluitman, Bart Hollebrandse, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Korten, Lex Lammen, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Loes Rusch en Davey Schreurs. **Fotografie:** Tom Beetz en Joke Schot. **Website:** Henk de Boer. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Productie:** **JAZZFLITS** wordt geproduceerd door De Juiste Tekst (www.dejuistetekst.nl). **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

FESTIVALS



Ntjam Rosie. (Persfoto)

RABOBANK GOOIS JAZZFESTIVAL

Spant!, Bussum

Datum: 10 maart 2012

(<http://www.gooisjazzfestival.nl>)

Met onder anderen: Candy Dulfer & Band, Ruben Hein, Ntjam Rosie, Ceumar, Tauskforce met Paulien van Schaik, Bernard Berkhout en Rob van Bavel.

C-MINE JAZZ

C-mine, Genk

Datum: 12 en 13 april 2012

(<http://www.cmiejazz.com>)

Met onder anderen: Miroslav Vitous, Mulatu Astatke, Lizz Wright, Sam Amidon Trio, Monty Alexander, Fly Trio, Phronesis, Pascal Schumacher Quartet en het Frank Deruytter Q-tet. feat. Peter Erskine.

VARIA

DE ROTTERDAMSE JAZZ 1900 - 1940

Arminius, Rotterdam

Datum: 16 februari 2012

(<http://www.arminius.nu/entry/430/gek-van-dans-en-gek-van-jazz>)

Het vooroorlogse Rotterdamse uitgaansleven was van een ongekende intensiteit. Rotterdammers gingen naar Dancing Pschorr aan de Coolingsingel, het Grandtheater met de luxe nachtclub La Gaîté, het Negropalace Mephisto, Dancing Lybelle, de Cosmopoliet aan de Schiedamsedijk en Hotel Coomans met de dancing Bristol... Ate van Delden en Hans Zirkzee vertellen op 16 februari in Arminius het verhaal van de oorsprong van de jazz in het algemeen en de ontwikkeling van de jazz in Rotterdam in de periode 1900 – 1940 in het bijzonder. Een kaartje kost 5 euro.



Volg het jazznieuws op de voet.

<http://www.twitter.com/jazzflits>